

Betlehem – „dom Chleba“ – je uzdravením a povýšením človeka

vdp. Radovan Rajčák

27. decembra 2020 ✙ Cirkev ✙ Nedel'ná homília

„Keď bolo všetko ponorené v hlbokom mlčaní a noc bola v polovici svojej cesty, Tvoje všemohúce Slovo, Pane, zostúpilo z nebies, z kráľovského trónu.“

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen

Drahí bratia a sestry, Boh koná vždy obdivuhodným spôsobom, ktorý sa úplne odlišuje od konania ľudského. Sám skrze proroka hovorí: *„Moje cesty nie sú vašimi cestami.“* To vyjadruje aj úvodný spev do dnešnej sv. omše. Spomína sa noc, ktorá je v polovici svojho behu. Spasiteľ sa rodí vtedy, keď je všetko pokryté najhlbšou tmou. Čo vyjadruje táto skutočnosť? Vieme, že v noci ustáva ľudská činnosť. Pretože unavená ľudská prirodzenosť potrebuje odpočinok, práve na noc zanecháva svoju prácu, svoje úmysly a ponára sa do spánku.

Boh však koná svoje obdivuhodné dielo, keď prichádza na svet v ľudskom tele práve v tento čas ľudskej nečinnosti, aby tak jasne poukázal na to, že jeho dielo nepochádza od ľudí, je nadprirodzené svojím charakterom. Celá atmosféra v Betleheme je nadprirodzená. Pretože tu vidíme Máriu, matku Ježiša Krista, ktorá porodí zázračným, tajomným spôsobom. Pretože je Nepoškvrneným počatím, nevzťahuje sa na ňu pradávne prekliatie, ktoré Boh adresoval Eve: *„V bolesti budeš rodiť svoje deti.“* Matka tu rodí bez bolesti, naopak, rodí vo veľkej radosť a očakávaní. Matka takto zostáva Pannou, narodenie Spasiteľa neporušilo jej panenskú čistotu. Je to zázrak, ktorý presahuje prirodzené chápanie.

Mystici, ktorým bolo odhalené tajomstvo Kristovho narodenia, súhlasne hovoria, že Panna Mária bola v tej chvíli zaliata svetlom a posluhovali jej anjeli. Pri samotnom narodení Pána nebol prítomný dokonca ani sv. Jozef. Ten sa na žiadosť Panny Márie modlil v druhej časti jaskyne, ktorá bola blízko vchodu. *„Tam sa začal modliť. Ihneď ho navštívil božský Duch a prežíval nanajvýš príjemné, neobyčajné účinky, ktoré ho uchvátili a povzniesli do vytrženia. V tomto vytržení mu bolo ukázané všetko, čo sa v tejto noci odohralo v tejto požehnanej jaskyni; k vedomiu prišiel až keď ho jeho nebeská Snúbenica zavolala.“* Pred jaskyňou našiel osliatko a keď ho viedol k miestu narodenia Pána, videl, ako sv. Panna adoruje novorodeniatko obklopené nadpozemskou žiarou. K poklone sa pridala aj Ona.

Don Dolindo Ruotolo píše, že dieťa vzal na ruky a vtedy sa mu dostalo vzrastu jeho dôstojnosti a svätosti, pretože nik iný na tejto zemi nebol hodný, aby sa stal pozemským pestúnom Božského Spasiteľa. *„Zatiaľ čo svätí rodičia adorovali dieťa,“* píše ctihodná Mária z Agredy, *„jaskyňu naplnili anjeli všetkých chórov, aby sa mu klaňali. Anjelskí duchovia sa zjavili pastierom a oznámili im Kristovo narodenie.“*

Všetko toto sú, drahí bratia a sestry, nadprirodzené skutočnosti, ktoré svojím pôvodom presahujú všetko dobro stvoreného sveta. Presahuje, no uzdravuje a pozdvihuje. Božská realita neničí tú našu, nevytvára paralelný, oddelený svet. Boh pôsobí skrze ten, ktorý stvoril. My sme zvyknutí pokazené okamžite vyhodiť a zháňať nové, to, čo by nahradilo stratu. Lenže Boh s človekom nekoná takto. Prorok hovorí: „*Nalomenú trstinu nedolomí, hynúci knôť nedohasí.*“ Boh vstupuje do tohto sveta ako lekár, uzdravuje a povyšuje ľudskú prirodzenosť tým, že ju spája s najsvätejším Božstvom.

„*Božia milosť ľudskú prirodzenosť neničí, ale pozdvihuje,*“ učí nás anjelský učiteľ. Počas predkladania obetných darov sa kňaz modlí modlitbu požehnania nad vodou, ktorej kvapka sa zmieša s vínom: „*Bože, ktorý si ľudskú prirodzenosť podivuhodne stvoril a ešte podivuhodnejšie vykúpil, tajomstvo tejto vody a vína, nech nás spojí s Božstvom Ježiša Krista, ktorý láskavo prijal našu ľudskú prirodzenosť.*“ Víno ktoré je vznešenejšie, tu symbolizuje dokonalé Božstvo a kvapka obyčajnej vody, slabú ľudskú prirodzenosť. Nadprirodzená milosť Božia v nás pôsobí uzdravujúco a pozdvihujúco.

Milosť uzdravujúca (gratia sanans) v nás uzdravuje tie rany po hriechu, ktoré rozvrátili naše prirodzené fakulty, teda rozum a vôľu, aby sme skrze ne správne poznávali a túžili po najvyššom dobre. Milosť pozdvihujúca (gratia elevans) robí našu padnutú ľudskú prirodzenosť schopnou konať v súlade s nadprirodzeným poriadkom. Čím sme slabší a hriešnejší, tým viac potrebujeme túto Božskú medicínu. Bez nej nedokážeme správne žiť náš pozemský život. Preto potrebujeme všetko podriadiť tomuto nadprirodzenému zjaveniu, ktoré k nám zostupuje v maličkom dieťati. Pán však nečaká na to, až budeme dokonalí, nečaká, až príde ideálny čas. Uzdravuje nás a hneď pozdvihuje. Preto náš život nie je rozdelený na oddelené svety. Nemôžeme čakať na to, až sa z nás stanú dobrí veriaci a potom možno budeme môcť predstúpiť pred Boha. Nečaká na to, až sa budeme modliť dokonale, až sa zbavíme tej či onej neresti. Milosť v nás pôsobí krôčik po krôčiku a len čo nás aspoň trochu pohne, uzdraví v nás aspoň malý kúsok, už nás pozdvihuje.

Preto nie je správne, aby sme kládli prekážku milosti falošnými ideami o našej dokonalosti. Modlitba slabá a nedokonalá, v ktorej sa človek pokoruje, vníma svoju nedostatočnosť, no volá k Pánovi, zápasí, nie je zbytočná, nie je falošná. Neresti, ktoré náš ponížujú, a s ktorými bojujeme, nás nemôžu priviesť k sebaľútosti, k postoju, že sa nám neoplatí žiť duchovný život, veď sme takí slabí. Pán čaká na ten najmenší priestor, ktorý mu dáme, aby nás zbavil hriechu a pozdvihol k nadprirodzenému životu s ním. Všetko teda využívajme k tomuto nadprirodzenému pohľadu na neho, na to, aby sme boli pred ním v úžase.

Nepozerajme viac na našu vlastnú nehodnosť, ako na neho. Aj keď nie sme zbavení zodpovednosti za duchovný zápas, predsa nepodliehajme malomyselnosti, keď padáme. Potrebné je vytrvať v dobrom, nemávnúť rukou – pretože kto to spraví, už prehrá. Diabol sa nás snaží priviesť práve k tomuto naturálnemu pohľadu: nie som dokonalý, ako by som chcel, teda nemám čo pri Bohu robiť. Pozorujúc obdivuhodné Božie konanie však povedzme tomuto jasné NIE.

Naším zmyslom sa môže javiť toto dieťa ležiace v jasliach ako každé iné. Jeho súčasníci v ňom nevideli iné, ako obyčajného človeka, keď sa na ňom pohoršovali: „Nie je to syn tesára?“ Aj keď obdivovali jeho múdrosť a pýtali sa, akou mocou koná veľké znamenia, predsa nevideli ďalej. Na to bola potrebná viera, ktorú títo nemali. Viera totiž dovoľuje chápať tieto nadprirodzené pravdy a vidieť, že toto dieťa vlastní plnosť Božského života, že je to Slovo, druhá Božská osoba, ktorú od večnosti plodí Otec zo svojej podstaty večným

plodením.

Všímajme si reakciu Simeona a prorokyne Anny. Práve táto nadprirodzená povaha celého Božského narodenia, jeho života a neskôr smrti, to je kameň úrazu, to je pádom mnohých v Izraeli, ako to prorokoval starý Simeon. Celá svätá rodina žije z a v nadprirodzenej milosti Božej. Všetko pozemské je premenené nadpozemským. Každodenný život, ktorý žije, má nadprirodzený rámec.

My si, drahí bratia a sestry, pripomíname toto telesné narodenie nášho Pána týmito pozemskými sviatkami, ktoré pominú, no pravá a jedine táto nadprirodzená skutočnosť zostáva. Všetko, čo teraz oslavujeme, všetku krásu, ktorou sme obklopení, a ktorá je pre nás potrebná, pretože odráža veľkosť a dôstojnosť Boha, všetku harmóniu a radosť, ktorú slávenie Vianoc podnecuje, toto všetko nás vedie k Nadprirodzenej kráse, harmónii, radosti a neskonalemu životu, ktorým je Boh sám.

Ako kresťania sme orientovaní nadprirodzene. Využime teda chvíle tzv. lockdownu, ktoré máme a klaňajme sa Pánovi pri jasliach, kontemplujme jeho Božský poriadok, ktorý tam vládne, vnímajme harmóniu a krásu Vianoc, aby sme potom pochopili strohosť a tieseň púšte, či trpkosť a bolesť kríža. Nezostávajme pozeráť len na obrazovky, venujúc čas mnohým prázdny programom. Vyplňme ich modlitbou a dobrým čítaním. Rodičia nech zvlášť deťom čítajú zo Sv. Písma, vysvetlia, čo sa stalo a prečo v Betleheme. Spievajme koledy, ktoré oslavujú vianočné tajomstvo.

Znova a znova vstupujme do Betlehema, do „domu Chleba“. Na Vianociach je skutočne najdôležitejšie jedlo – nadprirodzený chlieb, ktorý nám Pán dáva v Eucharistii. Utekajme sa tiež k Panne Márii a zvlášť k sv. Jozefovi: Naučte nás vy, posvätný pár, čo naj dôstojnejšie sa Božskému dieťaťu v Eucharistii klaňať, naučte nás o ňom rozjímať, z neho žiť a čo naj dôstojnejšie ho prijímať.

Amen

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/betlehem-dom-chleba-je-uzdravenim-a-povysenim-cloveka/>